

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Archipresbytero & Canonicis Sutrinis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

ut nulli omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis infringere &c. Datum Laterani VII. Kalendas Februarij.

EPISCOPO, DECANO,
& Subdecano Lincolnien.

Epist. 282.
Quod vi metu
extorta resigna-
tio non obli-
get.

Cap. Ad au-
dientiam. De
his qua vi &
metus causis.

AD audientiam nostram dilecto filio Magistro Helia de Chevele significante pervenit quòd cum Ecclesiam de Chevele auctoritate sedis apostolicæ canonicè fuisset adeptus, & aliquandiu pacificè possedisset, gravissimo tandem Regis metu, quòd eam resignaret, jurare coactus, eam in eorum ad quos pertinebat manibus resignavit. Quia verò quæ vi metusve causa fiunt, carere debent robore firmitatis, discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus si eundem Magistrum eo metu ad resignationem faciendam vobis constiterit fuisse coactum qui potuerit & debuerit cadere in virum constantem, non obstante juramento prædicto, quo non ad repetendum sed ad resignandum solummodo tenebatur, præfatam Ecclesiam ei per censuram ecclesiasticam sublato cuiuslibet appellacionis obstaculo restitui faciatis. Nullis litteris veritati & justitiæ &c. Quòd si omnes &c. duo vestrum &c. Datum Laterani Nonis Februarij.

ARCHIPRESBYTERO
& Canonicis Sutrinis.

Epist. 283.
De iure eligendi quoad
possessorium
& petitorium.
Cap. Cum
Ecclesia. De
causa possessionis
& proprietatis.

CVM Ecclesia Sutrina pastore vacaret, vos convenientes in unum, & sicut moris est, invocata Spiritus sancti gratia, pastorem unanimiter elegistis, petentes ipsum à sede apostolica confirmari. Verùm dilecti filij Clerici conventualium Ecclesiarum civitatis ejusdem apud nos de vobis consequenter suam deposuere querelam, quòd cum in Episcoporum electionibus faciendis ipsi ac predecessores eorum consueverint interesse, vos eis invitis, renitentibus, & exclusis, ad faciendam electionem procedere præsumpsistis, quam ob hoc non confirmandam sed infirmandam potius afferebant. Partibus ergo pro quæstione hujusmodi apud sedem apostolicam constitutis dilectos filios nostros B. tituli sancti Petri ad vincula & I. tituli sanctæ Priscæ Presbyteros & Nicolaum sanctæ Mariæ in Cosmedin Diaconum Cardinales dedimus auditores: in quorum præsentia testes utrinque producti fuerunt, & eorum de-

positionibus publicatis, pars Canonico- rum per testes à se productos intentionem suam, quòd ad eos tantum spectaret electio, sufficienter dicebat esse probatam; parte Clericorum nihilominus asserente quòd per dicta testimia, quos produxerant, & ipsi suam assertionem, quòd electioni Pontificum interesse deberent, plenius probavissent, per quæ constare dicebant eos electionibus trium Episcoporum qui Ecclesiæ Sutrinæ ultimo & immediatè præfuerant, cum Canonicis cathedralis Ecclesiæ affuisse, vocemque habuisse cum aliis eligendi. Nos ergo auditis allegationibus & rationibus partium, & depositionibus ipsis diligenter inspectis, quoniam liquidò deprehendimus testes vestros in perhibendis testimoniis varios extitisse, atque adversus fidem attestationis suæ coram dictis Cardinalibus vacillasse, sicut ipsi postea nobis retulerunt, & quòd negationem quodammodo astruere satagebant, probare volentes jus electionis ita quidem ad se spectare quòd ad adversarios minimè pertineret, per testes verò partis adversæ fuit sufficienter ostensum quòd in trium Episcoporum electionibus, de quibus præmissum est, Clerici præsentis affuerint, & vocem habuerint eligendi, præmissam electionem factam eis contradicentibus & exclusis de fratrum nostrorum consilio decrevimus irritandam, Clericos sæpeditos in eam quasi possessionem, quam ante controversiam motam habuerant, reducentes. Verùm quoniam in quæstione prædicta quicquid juris utraque pars in electione habebat, deductum in iudicium videbatur, cum iure civili sit cautum id venire in iudicium, non de quo actum est ut veniret, sed id non venire de quo nominatim actum est ne veniret, & secundum statuta canonica electiones Episcoporum ad cathedralium Ecclesiarum Clericos regulariter pertinere noscuntur, nisi fortè alibi secus obtineat de consuetudine speciali, nec ex eo quòd Clerici antedicti se inter eligentes Sutrin. Episcopos probaverunt tertio extitisse, jus eligendi propter brevitem temporis usque ad præscriptionem legitimam non producti sibi acquirere non potuerunt, & actore non probante, qui convenitur, etsi nihil præstiterit, obtinebit, ab eorum impetitione super electionibus faciendis vos duximus absolvendos, sæpeditis Ecclesiarum Cle-

ricis super hoc silentium perpetuum imponentes. Nulli ergo &c. liceat hanc paginam nostræ diffinitionis infringere &c. Datum Laterani VII. Februarij.

T V R O N E N S I
Archiepiscopo.

Quod sedem &c. *Extat supra numero LXXVII. inter epistolas istius libri. Itaque repetere eam nolimus.*

EPISCOPO CIVITATIS
Cassellan.

Accedentes nuper ad presentiam nostram &c. *Extat supra numero LXXVIII. inter epistolas hujus libri.*

RAYNERIO ABBATI
& Conventui sancti Petri Eugubin.

Cum olim essemus apud Perusium constituti &c. *Extat supra numero LXXIX. inter epistolas hujus libri. Ea de causa heic eam omisimus.*

ABBATI DE FIRMITATE
G. & F. Archidiaconis Cabilonen.

Expositam nobis Eduensis Ecclesiæ accepimus quæstionem &c. *Extat supra numero LXXX. inter epistolas hujus libri.*

EPISCOPO ET DECANO
Patherburnensi, & Abbati de Helmuardeshusan.

Cum Conradus quondam Hildesemensis Episcopus, pro eo quod sine licentia nostra ad Ecclesiam Herbipolensem transiit, fuerit suspensus à nobis, & postmodum, quoniam à sua noluit præsumptione desistere, vinculo sit excommunicationis astrictus, & de mandato nostro in Hildesemensis Ecclesia electio canonicè celebrata, nobiles quidam, scilicet Adolphus Comes, Hermannus & Henricus Comites de Hartesborc, Fredericus de Insula, & ipsius Ecclesiæ ministeriales, videlicet Lupoldus de Escherthe, Vgo advocatus, & eorum complices, Hildesemensis diocesis, electioni factæ & auctoritate sedis apostolicæ confirmatæ de dilecto filio H. Hildesemensis Præposito majori contradicere non verentur, & ipsi quondam Episcopo, sicut non convenit, adhærentes, ipsum electum & Hildesemensem Ecclesiam aggravant multipliciter & infestant; sicut ipsius electi & Capituli Hildesemensis transmif-

sa nobis conquestio patefecit. Prænominati etiam nobiles & ministeriales ipsius Ecclesiæ bona Hildesemensis Ecclesiæ, præbendas Canonorum, & speciales redditus ipsorum, & episcopales proventus præsentis anni, occasione & auctoritate præfati Conradi quondam Episcopi recipiunt & detinent violenter. Præterea prædicti nobiles & ipsius Ecclesiæ ministeriales eidem quondam Episcopo Hildesemensi faventes, ipsum electum non permittunt civitatem & castra & alia bona ad Hildesemensem Ecclesiam pertinentia pacificè possidere, immo independentes præfato quondam Episcopo contra Ecclesiam & electum & Clerum Hildesemensem auxilium & favorem, ipsum à possessione castrorum & civitatis & aliorum bonorum prohibent, & ei modis omnibus contradicunt. Nolentes igitur talia sub dissimulatione transire, quæ noscuntur contra mandata sedis apostolicæ attentari, discretionem vestræ per apostolica scripta mandamus & districtè in obedientiæ virtute præcipimus quatenus si verum est quod proponitur, præsumptores prædictos, nisi ad commonitionem vestram ablata Hildesemensis Ecclesiæ & electo restituerint universa, & ab ipsius Ecclesiæ, electi, & Cleri indebita molestatione destiterint, tamdiu nuntietis vinculo excommunicationis, sublato appellationis obstaculo, innodatos, & terram eorum suppositam interdicto, & ad quemcunque locum venerint, eis præsentibus divina prohibeatis officia celebrari, donec tam electo quam Clero super præmissis idoneam satisfactionem impendat. Volumus etiam nihilominus & mandamus ut nisi Clerici & laici in Hildesemensis diocesi constituti præfato electo debitam reverentiam impendere curaverint & honorem, eos ad id, omni gratia & timore postpositis, districtione ecclesiastica, appellatione remota, cogatis. Volentes insuper ejusdem Ecclesiæ indemnitate & electi paternæ sollicitudine præcavere, præsentium vobis auctoritate præcipimus quatenus quicquid de bonis ipsius Ecclesiæ præfatus quondam Episcopus, postquam Herbipolensi episcopatu se non timuit immiscere, alienavit quomodolibet vel distraxit, auctoritate nostra, appellatione remota, denuntiantes irritum & inane, & quæ per eum antè, etiam cum Episcopus esset, Ecclesiæ memoratæ irrationabili.

Xxx ij

Epist. 184.
Quod Archiepiscopus, propter infirmitatem, suffraganeorum consecratione committere possit.

Epist. 185.
Vi civis ab excommunicatione & interdicti sententia relaxentur.

Epist. 186.
Vetera ipsorum privilegia confirmat.

Epist. 187.
Ipsi causam Eduensis Ecclesiæ & Balmensis monasterij committit.

Epist. 188.
Ve electo Hildesemensis Episcopo auxilio sum. Vide supra lib. 1. epist. 333.